

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ
BAKANLIĞI
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU**

Ağustos 2017

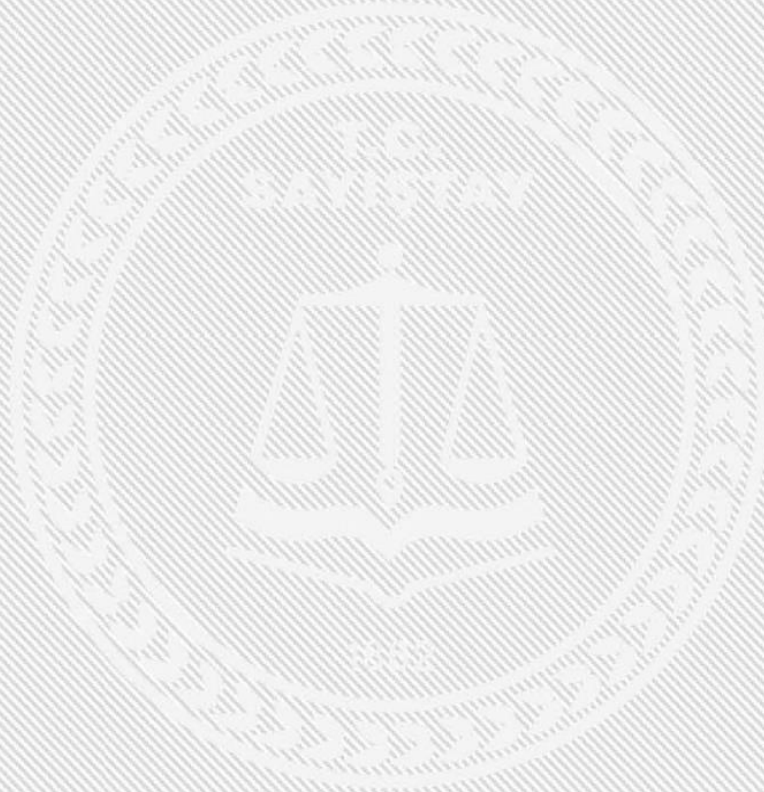
İÇERİK

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI 2016 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI 2016 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	27

**BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ
BAKANLIĞI**

2016 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	9
8.	EKLER.....	20

KISALTMALAR

BKK : Bakanlar Kurulu Kararı

IPA : Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı

KHK : Kanun Hükmünde Kararname

MYK : Mesleki Yeterlilik Kurumu

OSB : Organize Sanayi Bölgesi

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2016 Yılı Bütçesiyle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına toplam 4.375.275.000 Türk Lirası ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar 2016 yılı Genel Bütçesinin % 0,78'ine tekabül etmektedir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca, bütçeyle verilen ödenekler dışında, uluslararası antlaşmalar gereğince Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında 2016 yılında sağlanan fonlardan 57.138.022 Avro kaynak kullanıldığı bildirilmiştir.

Bakanlığın bütçe dışında olan sosyal tesisler işletme hesabı özet verilerine göre 2016 yılında sosyal tesislerin 2.019.929,86 Türk Lirası gelir elde ettiği, 1.945.973,57 Türk Lirası tutarında harcama yaptığı görülmüştür. Geçen yıllar olumlu faaliyet sonucundan devreden 111.411,83 Türk Lirası ile birlikte 2016 yılı bakiyesi 185.368,12 Türk Lirası olmuştur.

Ayrıca bütçe dışında ölçü ve tartı aletlerinin yerinde muayenesinden elde edilen ve yasal düzenlemelere aykırı olarak İl Müdürlükleri adına bankalarda açılan hesaplarda takip edilen yerinde muayene gelirleri 31.12.2016 tarihi itibarıyla geçen yıldan devreden gelirler dâhil toplam 1.694.238,97 Türk Lirası olup, bu gelirden yılı içinde 1.097.171,74 Türk Lirası harcama yapılarak 2017 yılına 597.067,23 Türk Lirası devretmiştir.

Bakanlıkça sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Bakanlığın 2016 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir.

Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu				
2016 Yılı Bütçe Giderleri	Başlangıç Ödeneği (Türk Lirası)	Toplam Ödenek (Türk Lirası)	Bütçe Gideri (Türk Lirası)	Harcamanın Toplam Ödeneğe Oranı (%)
Personel Giderleri	171.888.000,00	173.349.600,00	173.043.401,33	99,82
Sosyal Güvenlik Devlet Primi Giderleri	28.692.000,00	28.789.400,00	28.547.704,38	99,16
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	40.411.000,00	63.985.750,00	61.462.838,98	96,06
Cari Transferler	2.149.725.000,00	2.240.741.591,91	2.120.800.186,78	94,65
Sermaye Giderleri	39.889.000,00	32.137.000,00	31.049.686,33	96,62
Sermaye Transferleri	1.722.668.000,00	1.729.443.802,59	1.708.230.475,42	98,77
Borç Verme	222.002.000,00	344.205.000,00	344.097.040,68	99,97
Genel Toplam	4.375.275.000,00	4.612.652.144,50	4.467.231.333,90	96,85

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esastır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; *"Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanması ile mali istatistiklerin hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir."* hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 310'uncu maddesinde kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim ve her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu; 311'inci maddesinde kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından, üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu; 312'nci maddesinde kamu idarelerince, detaylı hesap planlarında yer alan hesaplardan aylık mizan ve yıllık olarak geçici ve kesin mizanların düzenleneceği; 313'üncü maddesinde kamu idarelerince hazırlanacak temel mali tabloların Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosu olduğu; 314-316'nci maddelerinde bu tabloların mahiyetleri ve nasıl düzenleneceği; 327'nci maddesinde

de mali tabloların hangi dönemlerde hazırlanıp yayımlanacağı belirtilmiştir.

Bakanlığın muhasebe hizmetleri merkezde Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise defterdarlıklara bağlı muhasebe birimleri tarafından yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Taşınır kesin hesap cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, Bakanlığın temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetim, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Denetim çalışmaları sırasında; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe birimlerindeki cetvel ve belgeler ile bu birimlerdeki yevmiye kayıtları ve yevmiye kayıtlarına esas belgeler ile bunlara dayanak oluşturan ilgili

harcama birimleri arşivlerinde muhafaza edilen kanıtlayıcı belgeler; tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluk açısından incelenmiştir.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Tahsisli Kullanılan Taşınmazın Bakanlığın Muhasebe Kayıtlarında ve Mali Tablolarında Yer Almaması

27.12.2014 tarih ve 29218 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 01.01.2015 tarihinde yürürlüğe giren Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 25 Maddi Duran Varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemlerin düzenlendiği 170’inci maddesinin 1-a-2 bendinde; tahsis edilen taşınmazlardan, Hazineye ait olanların milli emlak birimlerince, diğer kamu idarelerine ait olanların ise yetkili birimlerce muhasebe birimlerine bildirilerek gerekli kayıtların yapılmasının sağlanacağı, 1-a-3 bendinde ise; kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazların, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenlerin ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanların yardımcı hesaplar itibarıyla izleneceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik’in “252 Binalar Hesabı” başlıklı 175’inci maddesinde binalar hesabının, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiş olup, 176’ncı maddesinde ise hesabın işleyişi ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir.

Kamu idareleri bazında ve konsolide verilerden genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri düzeyinde malî rapor, tablo ve istatistiklerin üretilip, belirlenen sürelerde yayımlanmasına imkân verecek detayda ortak yardımcı hesapların oluşturulması ve detaylı hesap planlarının hazırlanmasında kamu idarelerinin uyacakları usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü’nün 41 Sıra No’lu Genel Tebliği’nin “*Ortak Yardımcı Hesaplar ve Kayıt Önceliği*” başlıklı 6’ncı maddesinin (1) numaralı bendinde; çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan konsolide malî rapor, tablo ve istatistiklerin üretilmesine imkân verecek detayda ortak yardımcı hesaplar oluşturulduğu ve Tebliğ ekinde yer alan tabloda, söz konusu ortak yardımcı hesaplara yer verildiği ifade edilmiştir.

“Detaylı Hesap Planı Ortak Yardımcı Hesaplar Tablosu” incelendiğinde; diğer kamu idareleri tarafından kamu idaresinin kullanımına tahsis edilen taşınmazların, “252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar” yardımcı hesabının detaylarında izlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemelerde, mülkiyeti Türk Patent ve Marka Kurumuna ait olup “Korkut Reis Mahallesi, Necatibey Caddesi, No:49 Kızılay/ANKARA” adresinde bulunan ve

Başbakanlığın 03.10.2012 tarih ve 11843 sayılı onayı ve Yönetim Kurulu Kararı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bedelsiz olarak tahsis edilen binanın 252 Binalar Hesabında izlenmediği ve dolayısıyla tahsisli kullanılan söz konusu taşınmazın Bakanlığın mali tablolarında yer almadığı ve gerekli amortismanın ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Bu durum, gerek muhasebenin temel kavramları arasında yer alan tam açıklama ilkesine (mali tabloların, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmesi), gerekse yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Bahse konu Bakanlığa tahsis edilmiş olan binanın kayıtlı değerinin ve bina için ayrılmış olan amortisman tutarının 04/05/2017 tarihli ve 20170012011 tarihli Muhasebe İşlem Fişi ile Bakanlık muhasebe kayıtlarına alındığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Bulgumuzda tespit edilen husus Bakanlıkça yapılan muhasebe kayıtları ile 04/05/2017 tarihinde düzeltilmiştir. Ancak söz konusu hata, 2016 yılı sonu itibariyle 252 Binalar Hesabının alacak tutarının 9.561.756,85 Türk Lirası, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının borç tutarının 3.824.702,74 Türk Lirası düşük gözükmesine neden olmuştur. Bu durum Kurumun 2016 yılı mali tablolarının tamlığını ve doğruluğunu etkilemiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Petrol ve LPG Piyasasına Yönelik EPDK ile Ortak Düzenlenen Çapraz Denetimlerde Geçici Olarak Görevlendirilen Personelin Konaklama ve İaşe Giderleri Farkının Bütçe Dışında Takip Edilen Yerde Muayene Gelirlerinden Karşılanması

Ölçü ve ölçü aletlerinin buldukları yerlerde yapılacak muayenelerine ilişkin giderler 3516 sayılı Ölçüler ve Ayarlar Kanunu'nun 19'uncu maddesinde; ölçü ve ölçü aletlerinin buldukları yerlerde yapılacak muayeneleri için görevlendirilecek memurların 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre tahakkuk ettirilecek yollukları ile muayene için gerekli araç ve gereçlerin taşıma ücretlerinin, muayene isteğinde bulunanlar tarafından ödeneceği düzenlenmiştir. Bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliği'nin 16'ncı maddesinde de benzer bir düzenleme yer almaktadır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (a) fıkrasında yurtiçi gündelikleri miktarının her yıl bütçe kanunları ile tespit edileceği (d) fıkrasında ise gündelik ödenenlerden yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmının ayrıca ödeneceği hüküm altına almıştır. Ayrıca 2016 yılı Bütçe Kanunu (H) cetvelinde “6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstehak oldukları gündeliklerinin %40'ı esas alınır.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda bahsi geçen Kanun hükümlerine rağmen, 3516 sayılı Kanun kapsamında yerinde muayene görevi ile geçici olarak görevlendirilen personele Bakanlık Makamının 13.04.2012 tarih ve 10 sayılı Oluru ile yatacak yer temini için 6245 sayılı Kanun ile ilgili yıl Bütçe Kanununa göre gündeliklerinin % 50 artırımlı miktarını aşan kısmının bütçeye gelir kaydedilmeyen ve ayrı bir banka hesabında takip edilen yerinde muayene gelirlerinden karşılandığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, geçici bir görevle memuriyet mahalli dışında görevlendirilen kişilere

kaynağı her ne olursa olsun 6245 sayılı Kanun'la hak ettikleri harcırah tutarları üzerinde bir ödemede bulunulması mümkün değildir.

Kamu idaresi cevabında özetle; 81 İl düzeyinde sürdürülen denetimlerde görevlendirilen Bakanlık personelinin, unvan açısından 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasındaki unvanlar arasında sayılmaması ve söz konusu madde hükmünden yararlanamaması, denetimin yapılacağı illerde bulunan mevcut kamu misafirhanelerinin konaklama imkânlarının sınırlı olması ve otel ücretlerinin personele verilen konaklama giderini aşması nedeniyle, konaklamalarda sıkıntılar yaşandığı, yaşanan bu sıkıntıların aşılması amacıyla Bakanlık Makamından alınan 13/04/2012 tarihli ve 10 sayılı Makam Oluru ile konaklama gideri farkının ödendiği ifade edilmiştir.

Konunun tam anlamıyla çözüme kavuşturulması amacıyla, kurumca düzenlenen eğitimler sonucunda inceleme, muayene ve denetim görevleriyle görevlendirilen personele "Denetçi Kimlik Kartı" verilmesi ve denetçi kimlik kartına haiz personelin 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasında sayılan unvanların yararlandığı haklardan yararlanabilmesi için Kanun'un ilgili maddesinde değişiklik yapılmasına ilişkin bir kanun maddesi hazırlanarak kamuoyunda "Üretim Reform Paketi" olarak bilinen "Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na eklendiği ve kanun tasarısına ilişkin yasalaşma sürecinin halen devam ettiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Bulgumuzda özetle 3516 sayılı Kanun kapsamında yerinde muayene görevi ile geçici olarak görevlendirilen personele Bakanlık Makamının 13.04.2012 tarih ve 10 sayılı Oluru ile yatacak yer temini için 6245 sayılı Kanun ile ilgili Bütçe Kanunu'na göre gündeliklerinin % 50 artırımlı miktarını aşan kısmının bütçeye gelir kaydedilmeyen ve ayrı bir banka hesabında takip edilen yerinde muayene gelirlerinden karşılanmasının başka bir deyişle kaynağı her ne olursa olsun 6245 sayılı Kanun'la hak ettikleri harcırah tutarları üzerinde bir ödemede bulunulmasının mümkün olamayacağı belirtilmiştir.

Kamu idaresi cevabında ise mevcut yasal düzenlemelere göre muayene görevi ile görevlendirilenlere kalacak yer temini için zorlukların yaşandığı, bu nedenle Bakanlık Oluru na istinaden 6245 sayılı Kanun ile ilgili Bütçe Kanunu'na göre gündeliklerinin % 50 artırımlı miktarını aşan kısmının bütçeye gelir kaydedilmeyen ve ayrı bir banka hesabında takip edilen yerinde muayene gelirlerinden karşılandığı ifade edilmiştir.

İstisnalar dışında 6245 sayılı Harcırah Kanunu tüm kamu kurumlarını ve bu kurumlarda çalışan tüm personeli kapsayıcı bir kanundur. Bakanlık ve Bakanlık çalışanları da söz konusu Kanuna tabidir. Uygulamada kalacak yer konusunda sıkıntıların yaşandığı iddiası tüm kamuyu ve dolayısıyla tüm kamu personelini ilgilendiren bir husus olup sadece söz konusu kamu idaresi personelini etkileyen bir durum değildir.

O nedenle 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve yılı Bütçe Kanunları ile belirlenen harcırah miktarının yetersizliğini gerekçe göstererek personele ilgili 6245 sayılı Kanun'la hak ettikleri harcırah tutarları üzerinde bir ödemede bulunulması mümkün değildir.

Kamu idaresinin muayene ve denetim görevleriyle görevlendirilen personele “Denetçi Kimlik Kartı” verilmesi ve denetçi kimlik kartını haiz personelin 6245 Sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasında sayılan unvanların yararlandığı haklardan yararlanabilmesi için kanunun ilgili maddesinde değişiklik yapılmasına ilişkin bir taslak hazırlandığına ilişkin cevabına istinaden konunun TBMM'nin bilgisine sunulması uygun olacaktır.

BULGU 2: OSB'ler Tarafından Kişilere Bedelsiz Yapılan Arsa Tahsislerine Ait Kredilerin Mahsuplarının Yapılmaması, Bakanlık Kredisi Kullanmamış veya Kredi Borcunu Ödemiş Olan OSB'lere İse Ödeme Yapılmaması

A. OSB'lerde bulunan parsellerin 4562 sayılı Kanun'un Geçici Madde 9 kapsamında gerçek veya tüzel kişilere bedelsiz tahsisler yapıldığı halde, kredilerden mahsup işleminin yapılmaması nedeniyle 232 hesabında kurum alacağı olarak yer alması

635 Sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 9'uncu maddesi, 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği kapsamında Organize Sanayi Bölgelerine (OSB) verilen kredilerin incelenmesinde; 4562 sayılı Kanun'un Geçici Madde 9 kapsamında bulunan illerdeki 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 100 OSB'nin Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen oranlarda tamamen veya kısmen bedelsiz olarak 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 2443 adet parsel tahsis ettikleri halde; Ekonomi Bakanlığının uygun görüş vermemesi ile parsel değeri tespit edilemediği ve Bakanlık tarafından OSB'lere verilen kredi borçlarından mahsup işleminin yapılmadığı ve bu nedenle söz konusu OSB'lerin borçlarının

232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında kurum alacağı olarak yer aldığı ve aynı konuya 2015 yılı denetim raporunda da yer verilmesine rağmen uygulamanın düzeltilmediği tespit edilmiştir.

6215 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 20'nci maddesiyle 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'na eklenen Geçici Madde 9 ile; OSB'lere belirli şartlarda tamamen veya kısmen bedelsiz olarak parsel tahsisi yapılabilmesi mümkün kılınmış ve bu konuda Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir. Ayrıca bu madde de, tahsis edilen parsellerin mahsup işlemlerine esas değerinin hesabında, Bakanlıkça Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınmak suretiyle her OSB için tespit edilen yılı metrekare fiyatın dikkate alınacağı belirtilmektedir.

Bu maddeye istinaden, 2011/2151 sayılı BKK ile yürürlüğe konan "Organize Sanayi Bölgelerinde Yer Alan Parsellerin Gerçek veya Tüzel Kişilere Tamamen veya Kısmen Bedelsiz Tahsisine Dair Yönetmelik" ile de, OSB'lerde yer alan parsellerin gerçek veya tüzel kişilere tamamen veya kısmen bedelsiz tahsisine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiş olup, 12'nci maddesinde ise; mahsup işlemlerine esas parsel bedellerinin tespitinde Hazine Müsteşarlığının uygun görüşünün alınacağı belirtilmektedir.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre, tamamen veya kısmen bedelsiz olarak tahsis edilen parselin değerinin Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça her OSB için tespit edilecek yılı metrekare fiyatı üzerinden hesaplanmak suretiyle OSB'ye verilen krediden mahsup edilerek 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının alacağına ve diğer ilgili hesaplara borç/alacak kaydı yapılarak hesapların ve mali tabloların doğruluğu sağlanmalıdır.

B. 4562 sayılı Kanun'un Geçici 9 Maddesi 12 Nisan 2011 tarihinde yürürlüğe girdiği halde, Bakanlık kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan OSB'lerce kişilere parsel tahsisleri yapıldığı halde, OSB'lere ödeme yapılmaması

Bakanlık kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan 4 OSB tarafından belli şartları taşıyan gerçek veya tüzel kişilere tamamen veya kısmen bedelsiz olarak toplam 78 adet parsel tahsisi yapıldığı halde, Ekonomi Bakanlığının uygun görüş vermemesi ve bu nedenle parsel değeri tespit edilememesi ve de Ekonomi Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Bakanlık arasında protokol düzenlenememesi sebebiyle parsel değerlerinin OSB'lere

ödenemediği görülmüştür.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'na eklenen Geçici Madde 9'un (b) bendi ile Bakanlık kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan OSB'lerden belirli şartları taşıyan kişilere yapılan tahsislerde, parselin değerinin OSB tüzel kişiliğine Hazinece ödeneceği ve tahsis edilen parsellerin mahsup işlemlerine esas değerinin hesabında, Bakanlıkça Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınmak suretiyle her organize sanayi bölgesi için tespit edilen yılı metrekare fiyatın dikkate alınacağı belirtilmektedir.

Bu maddeye istinaden, 2011/2151 sayılı BKK ile yürürlüğe konan Yönetmelik'in 13'üncü maddesi ile 5'inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde tahsis edilen parsellerin kamulaştırma, altyapı inşaatı ve arıtma tesisi maliyetinden oluşan bedelleri ve Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınmak suretiyle belirtilen hesaplamalar sonucu elde edilen yılı metrekare fiyatı üzerinden Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen oranlarda hesaplanan bedelin, Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı ve Bakanlık arasında yapılacak protokol hükümlerine göre OSB'ye ödeneceği düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinde, Bakanlıkça Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınacağı belirtilmekte ise de; 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'nın Geçici 2'nci maddesinin 1'inci fıkrası hükmü ile; Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü ile Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü söz konusu OSB parsel tahsis bedelleri gibi görevleri nedeniyle doğmuş yükümlülükler de dâhil olmak üzere, her türlü borç ve alacaklarıyla birlikte Ekonomi Bakanlığına devredilirken aynı maddenin 6'ncı fıkrası ile de, anılan Genel Müdürlüklerin görevleri nedeniyle Hazine Müsteşarlığına yapılan atıfların Ekonomi Bakanlığına yapılmış sayılacağı açıkça hükme bağlanmıştır.

Bu nedenlerle, gerek Bakanlık kredisi kullanarak borcunu ödemekte olan, gerekse Bakanlık kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan OSB'ler tarafından gerçek veya tüzel kişilere tamamen veya kısmen bedelsiz olarak tahsis yapılan parselin değerinin tespitinde Hazine Müsteşarlığı tarafından verilecek uygun görüşün Ekonomi Bakanlığı tarafından verilmesi, Ekonomi Bakanlığının uygun görüşü ile birlikte hesaplanan parsel bedelinin, Ekonomi Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Bakanlık arasında yapılacak protokol hükümlerine göre OSB'lere ödenmesi gerektiği 2015 yılı Denetim Raporunda yer almasına rağmen henüz bu OSB'lere ödeme yapılmamıştır.

Kamu idaresi cevabında özetle; Hazine Müsteşarlığı ile yapılan yazışmalarda; Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğünün 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Hazine Müsteşarlığından ayrılarak Ekonomi Bakanlığına devredilmesi nedeniyle konunun Ekonomi Bakanlığının görev alanına girdiğinin belirtildiği konunun çözümüne ilişkin oluşturulan bir kanun maddesi Bakanlıkça hazırlanan ve kamuoyunda "Üretim Reform Paketi" olarak bilinen "Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na eklendiği, kanun tasarısına ilişkin yasalaşma sürecinin devam ettiği, bu düzenlemenin yasalaşması halinde sorunun çözüme kavuşacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda konu edilen hususa ilişkin kamu idaresi cevabında konunun çözümü için gerekli mevzuat çalışmasının tamamlanamadığı, bu nedenle de mahsup ve ödeme yapılamadığı belirtilmiştir.

2014 ve 2015 yılı Denetim Raporunda da yer alan bu husus için mevzuat değişikliğinin üç yıldır yapılamaması nedeniyle, konunun TBMM'nin bilgisine sunulması uygun olacaktır.

BULGU 3: Mesleki Yeterlilik Kurumuna Aktarılan Üyelik Aidatının, Mevzuat Hükümlerine Aykırı Olarak Belirlenmesi ve Bu Tutar Üzerinden Ödemenin Gerçekleştirilmesi

5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu'nun "*Kurumun Organları*" başlıklı 5'inci maddesinde; Kurumun Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve hizmet birimlerinden oluştuğu; "*Genel Kurul*" başlıklı 6'ncı maddesinde ise Genel Kurulun, Kurumun en üst karar organı olduğu ve aşağıda belirtilen üyelerden oluştuğu belirtilmiştir.

- a) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında iki üye.
- b) Millî Eğitim Bakanlığında üç üye.
- c) Avrupa Birliği Bakanlığında bir üye.
- ç) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında bir üye.
- d) Çevre ve Şehircilik Bakanlığında bir üye.

- e) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında bir üye.
- f) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında bir üye.
- g) Gümrük ve Ticaret Bakanlığında bir üye.
- ğ) Kalkınma Bakanlığında bir üye.
- h) Kültür ve Turizm Bakanlığında bir üye.
- ı) Maliye Bakanlığında bir üye.
- i) Sağlık Bakanlığında bir üye.
- j) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında bir üye.
- k) Üniversitelerin çalışma ekonomisi, işletme ve meslekî eğitim ile ilgili alanlarından Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek üç öğretim üyesi.
- l) Türkiye İş Kurumundan bir üye.
- m) Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığında bir üye.
- n) Türk Standardları Enstitüsünden bir üye.
- o) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden dört üye.
- ö) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonundan dört üye.
- p) Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden iki üye.
- r) Türkiye Seyahat Acenteleri Birliğinden bir üye.
- s) Türkiye İhracatçılar Meclisinden bir üye.
- ş) En çok üyeye sahip üç işçi sendikaları konfederasyonunun her birinden en az bir üye olmak üzere sahip oldukları üye sayılarına oranla toplam yedi üye.
- t) En çok üyeye sahip işveren sendikaları konfederasyonundan üç üye.

5544 sayılı Kanun'un 7'nci maddesine göre Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan bütçeyi aynen veya değiştirerek kabul etmek ve üyelerin aidat miktarını belirlemek Genel

Kurulun görevleri arasında sayılmıştır.

MYK Genel Kurul üyelerinin ödeyeceği aidatın belirlenmesine ilişkin usul 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu'nun 26'ncı ve 28'inci maddelerinde açıklanmıştır.

Buna göre;

Mezkûr Kanun'un "Gelirler" başlıklı 26'ncı maddesinde,

"(1) Kurum gelirleri şunlardır:

a) Bu Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, işçi ve işveren konfederasyonları ile diğer kuruluşların Genel Kuruldaki her bir temsilcisi için, olağan Genel Kurulun yapıldığı tarihte geçerli olan aylık brüt asgari ücretin yirmi katını geçmemek üzere, miktarı Genel Kurulca belirlenen aidatlar.

b) Kurumun Genel Kurula sunulan bütçesinden, bu maddenin (a) bendine göre belirlenen aidatlar düşüldükten sonra kalan kısım üzerinden 6'ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen her bir Bakanlık ile kamu kurum ve kuruluşu için eşit miktarda belirlenen aidatlar. ..."

"Bütçe" başlıklı 28'inci maddesi birinci fıkrasında;

"(1) Kurumun gelirlerinin giderlerini karşılaması esastır. Kurum gelirleri bir bankada açılacak hesapta tutulur. Bu gelirlerden hesap yılı sonuna kadar harcanmayan paralar Maliye Bakanlığına bildirildikten sonra Kurumun ertesi yıl gelir hesabına aktarılır ve takip eden Genel Kurul üyelik aidatları gelir fazlası dikkate alınarak belirlenir."

hükümleri ile üyelik aidatları belirlenirken dikkate alınması gereken hususlar belirtilmiştir.

Kanun'un yukarıda anılan maddelerinden anlaşılacağı üzere, MYK tarafından Bakanlık, kurum ve kuruluşlar için üyelik aidatları belirlenirken; Genel Kurula sunulan bütçeden Kanun'un 26'ncı maddesinin (a) bendinde belirtilen (meslek kuruluşları, işçi ve işveren konfederasyonları ile diğer kuruluşların) 22 üye için belirlenen aidatlar düşüldükten sonra kalan kısmın 17 kuruluşa eşit miktarda paylaşılacağı ifade edilmiştir. Bu aidatlar belirlenirken mezkûr Kanun'un 28'inci maddesinde belirtilen hüküm doğrultusunda bir önceki yılda harcanmayıp gelir hesabına aktarılan paranın gelir fazlası olarak dikkate alınıp,

bir sonraki yılın aidatlarının belirlenmesinde dikkate alınması gerekmektedir.

Bu çerçevede, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından gelir fazlasının dikkate alınıp alınmadığını değerlendirmek için hesap detayı talep edilmiştir. MYK tarafından gönderilen hesap detayı incelendiğinde 2016 yılı için MYK tarafından “Gelir Fazlasının” tamamı dikkate alınmadan, sadece “Gelir Fazlasından Kullanılacak Net Finansman Öngörüsü” adı altında önceki yıllardan devreden gelirin yaklaşık %35’lik kısmının düşülerek Kurul payının hesaplandığı görülmüştür. Kurumların ödeyeceği yıllık aidat tutarının, aşağıdaki Tablo’da görüleceği üzere, yasal düzenlemelere aykırı olarak yapıldığı görülmüştür.

SATIR	2016 YILI MYK AİDATI HESABI	TUTAR (Türk Lirası)
A	Mesleki Yeterlilik Kurumunun 01.01.2015 Tarihine Devreden Gelir Fazlası	14.178.000,00
B	Orta Vadeli Plan (OVMP 2015 – 2017) Bütçe Tavanları Esas Alınarak 01.01.2016 -30.06.2017 (18 aylık) Dönemi Harcama/Gider Öngörüsü	25.971.000,00
C	18 Aylık Gideri Karşılama için 2016 Yılında Elde Edilmesi Gereken Gelir Hedefi (C= B-A)	11.793.000,00
D	Mesleki Yeterlilik Kurumu 2016 Yılı Gider Bütçe Tavanı (OVMP 2015 -2017)	16.861.000,00
E	2016 yılı Gelir Fazlasından Kullanılacak Net Finansman Öngörüsü (E=D-C)	5.068.000,00
F	2016 Yılı Gelir Bütçesi Öngörüsü (F-C)(G+H)	11.793.000,00
G	<i>Faaliyetlerden Elde Edilecek Gelirler ile Diğer Gelirler</i>	4.602.660,00
H	<i>Genel Kurul Üyelerinden Aidat Gelirleri</i>	7.190.340,00
I	Genel Kurul Üyelerinden Aidat Gelirleri	7.190.34,00
J	<i>Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları, İşçi ve İşveren Konfederasyonları ve Diğer Sosyal Taraflar Payı [(Ekim/2015) Brüt Asgari Ücret: 1273,50 x 20 x 22]1</i>	560.340,00
K	<i>Bakanlıklar ile Diğer Kamu Kurumları Toplam Payı (F=D-E)</i>	6.630.000,00
L	Bakanlıklar ile Diğer Kamu Kurumları 2016 Yılı Aidat Tutarı Hesabı (G=F/17)	390.000,00
M	Bakanlıklar ile Diğer Kamu Kurumları 2016 Yılı Aidat Tutarı	390.000,00

2016 yılı için 390.000,00 Türk Lirası olarak belirlenen aidat tutarının tespitinde; 2015–2017 Orta Vadeli Mali Plan’da Mesleki Yeterlilik Kurumu için öngörülen 2016 yılı ödenek teklif tavanı 16.861.000 Türk Lirası ile 2017 yılı ödenek teklif tavanının yarısı 9.110.000 Türk Lirasının toplamı olan 25.971.000 Türk Lirası üzerinden bir buçuk yıllık bir hesaplama yapılmış, Kanun’un 6’ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen 17 adet bakanlık ile kamu kurum ve kuruluşlarının ödemesi gereken aidat 390.000 Türk Lirası olarak tespit edilmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yukarıda anlatılan yöntem ile tespit edilen 2016 yılı aidatı olan 390.000 Türk Lirası 24.05.2016 tarihinde Bakanlık tarafından, Kurum hesabına aktarılmıştır.

Kurul, elindeki 14.178.000,00 Türk Liralık gelir fazlasının -mevzuata aykırı olarak-

5.068.000,00 Türk Lirasını düşüp, elindeki nakit kaynağını 9.110.000,00 Türk Lirası olarak tutarken, yıl içerisinde elde edeceğini tahmin ettiği gelirlerle (11.793.000,00 Türk Lirası) bu rakam 20.903.000,00 Türk Lirasına ulaşmaktadır. 2016 yılı tahmini gider rakamının 16.861.000,00 Türk Lirası olduğu göz önüne alındığında, Kurul tarafından sürekli olarak yılı giderinin üzerinde kaynak yaratması söz konusu olmaktadır.

Halbuki söz konusu hesaplamada, önceki yıllardan devreden gelirin tamamı düşülmüş olsaydı aşağıdaki tablolarda görüleceği üzere Bakanlık tarafından MYK'ya aktarılacak tutar 124.862,35 Türk Lirası olacaktı.

SATIR	2016 YILI MYK AİDATI HESABI*	TUTAR (Türk Lirası)
A	Mesleki Yeterlilik Kurumu 2016 Yılı Gider Bütçe Tavanı (OVMP-2015-2017)	16,861,000.00
B	Mesleki Yeterlilik Kurumunun 01.01.2015 Tarihine Devreden Gelir Fazlası	14,178,000.00
C	2016 Yılı Gider Bütçe Tavanından Gelir Fazlasının Düşülmesi (C=A-B)	2,683,000.00
D	Genel Kurul Üyelerinden Aidat Gelirleri	2,683,000.00
E	Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları, İşçi ve İşveren Konfederasyonları ve Diğer Sosyal Taraflar Payı [(Ekim/2015) Brüt Asgari Ücret: 1273,50 x 20 x 22)1	560,340.00
F	Bakanlıklar ile Diğer Kamu Kurumları Toplam Payı (F=D-E)	2,122,660.00
G	Bakanlıklar ile Diğer Kamu Kurumları 2016 Yılı Aidat Tutarı Hesabı (G=F/17)**	124,862.35

* "Faaliyetlerden Elde Edilecek Gelirler ile Diğer Gelirler" kısmı ihmal edilerek yapılan hesaplama.

** Genel Kurul üyelerinden alınması gereken aidat tutarı 124.862,35 Türk Lirasıdır.

Açıklanan nedenlerle; MYK tarafından, yasal düzenlemede belirtilmeyen bir uygulama ile yıllık aidat miktarının fazla hesaplandığı anlaşılmıştır.

2014 yılı Sayıştay Denetim Raporlarında; MYK Kanunu'nun 28'inci maddesinin 1'inci fıkrası hükmü karşısında, Bakanlıklar ile diğer kamu kurumlarının ödeyeceği üyelik aidatlarının gelir fazlası dikkate alınarak hesap edilmesi gerektiği TBMM'ne raporlanmıştır.

MYK tarafından kanuna aykırı yapılan bu hesaplamanın, temel bütçe ilkelerine ve 5544 Sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanununun 19'uncu maddesi birinci fıkrası (ç) bendinde yer alan " Kurumun stratejilerine, amaç ve hedeflerine uygun olarak, Kurumun yıllık bütçesi ile mali tablolarını hazırlamak" ilkelerine aykırılık teşkil ettiği, gelir ve gider denkleğinin bozularak bütçeleme ilkelerinin de göz ardı edildiği kanaatine ulaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında özetle; 5544 sayılı MYK Kanununun 7'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (g) bendi gereğince, Genel Kurul üyelerinin aidat miktarını belirleme yetkisinin MYK Genel Kuruluna ait olduğu, MYK Genel Kurulunca 390.000,00 Türk Lirası olarak belirlenen 2016 yılı aidatının Genel Kurul üyesi diğer on altı kamu kurum ve kuruluşu gibi

Bakanlıkça da MYK'ya ödendiği, yapılan işlemlerde mevzuata aykırılık bulunmadığının değerlendirildiği, bulguya ilişkin olarak MYK'dan alınan 25/04/2017 tarihli ve 1973 sayılı yazıda genel kurul üyesi bakanlıklar ve kamu kurumlarınca üyelik aidatı açısından fazla ödeme yapılmasının söz konusu olmadığı ve bulgunun MYK Genel Kurul üyelik aidatı ödeyen kamu kurumları yerine Kurumlarına yöneltilmesi gerektiğinin belirtildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak 5544 sayılı Mesleki Yeterlik Kurumu Kanunu'nun 26 ve 28'inci maddeleri MYK Genel Kurulu'na üyelik aidatı belirleme yetkisi verirken, aynı maddelerle bu yetkinin sınırları çizilmiştir. Dolayısıyla Genel Kurul üyelik aidatlarını belirlemede sınırsız bir takdir yetkisine sahip değildir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap Verme Sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir. Bu çerçevede Bakanlığın bulgumuza cevabındaki "üyelik aidatı ödeyen kamu kurumları yerine MYK'na yöneltilmesi gerektiği" yönündeki ifadesi, 5018 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde belirtilen sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

Bulgu konusu husus, Kalkınma Bakanlığı dâhil MYK Kanunu'nun 6'ncı maddesindeki 17 bakanlık, kamu kurum ve kuruluşunu ilgilendirdiğinden ve 2014 yılı denetimlerinde de gündeme getirildiği halde mevcut haliyle devam ettiğinden, TBMM'nin bilgisine sunulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

BİLANÇO

Kurum Kodu : 26.0		Adı : BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI		Yıl : 2016			
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2016		PASİF HESAPLAR		N Yılı 2016	
1 DÖNEN VARLIKLAR		110.535.733,78		3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		970.912.641,15	
10 HAZİR DEĞERLER		72.448,08		32 FAALİYET BORÇLARI		951.485.376,14	
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)		-413,88		320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		919.782,82	
104 PROJE ÖZEL HESABI		72.861,96		325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ HESABI		950.565.593,32	
12 FAALİYET ALACAKLARI		9.572,53		33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		12.104.418,36	
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		9.572,53		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		78.002,70	
13 KURUM ALACAKLARI		80.457.178,75		333 EMANETLER HESABI		12.026.415,66	
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI		80.457.178,75		36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		35.786,93	
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI		12.513.630,90		361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI		35.670,58	
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI HESABI (-)		-12.513.630,90		362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TA		116,35	
14 DİĞER ALACAKLAR		339.382,27		39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		7.287.059,72	
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		339.382,27		397 SAYIM FAZLALARI HESABI		7.287.059,72	
15 STOKLAR		2.088.231,63		4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		5.165.369,48	
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI		2.088.231,63		47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		5.165.369,48	
16 ÖN ÖDEMELER		27.568.920,52		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI		5.165.369,48	
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI		18.602.713,81		5 ÖZ KAYNAKLAR		590.537.566,71	
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI		8.966.206,71		50 NET DEĞER		854.150.542,44	
2 DURAN VARLIKLAR		1.456.079.843,56		500 NET DEĞER HESABI		854.150.542,44	
22 FAALİYET ALACAKLARI		260,52		51 DEĞER HAREKETLERİ		9.980.964.796,69	
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		260,52		519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI		9.980.964.796,69	
23 KURUM ALACAKLARI		1.422.335.554,52		57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		3.912.010,48	
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI		1.422.335.554,52		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		3.912.010,48	
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		33.727.511,06		58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI		-5.681.447.427,19	
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI		12.684.942,06		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)		-5.681.447.427,19	
252 BİNALAR HESABI		511.207.254,18		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		-4.567.042.355,71	
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		7.243.078,33		591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)		-4.567.042.355,71	
254 TAŞITLAR HESABI		11.256.320,92					
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		48.142.834,17					
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-566.819.480,29					
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI		10.012.561,69					
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		0,00					
260 HAKLAR HESABI		16.413.754,74					
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI		9.632,48					
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-16.423.387,22					
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		16.517,46					
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR		1.732.689,71					
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-1.716.172,25					

Sayfa 1 / 1

Kurum Kodu : 26.0	Adı : BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	Yıl : 2016	
AKTİF TOPLAMI	1.566.615.577,34	PASİF TOPLAMI	1.566.615.577,34
Bilanço Dipnotları :			
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER H	8.966.206,71		
907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	8.966.206,71		
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	13.154.556,96		
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	13.154.556,96		
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	16.956.715,11		
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	16.956.715,11		
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	6.678.937,48		
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HES	6.678.937,48		

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 26.0				Adı : BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI				Yılı : 2016			
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)	
630			GİDERLER HESABI		4.648.641,196,52	600			GELİRLER HESABI		81.598.840,81
630	01		Personel Giderleri		173.050.787,67	600	01		Vergi Gelirleri		18.693.136,89
630	01	01	Memurlar		166.683.489,24	600	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler		13.751.159,70
630	01	02	Sözleşmeli Personel		3.576.577,61	600	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri		2.784.895,65
630	01	03	İşçiler		1.494.175,39	600	01	05	Damga Vergisi		2.128.645,69
630	01	04	Geçici Personel		947.958,08	600	01	06	Harçlar		28.435,85
630	01	05	Diğer Personel		348.587,35	600	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri		8.250.516,61
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		28.547.704,38	600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri		7.720.554,97
630	02	01	Memurlar		27.718.044,45	600	03	06	Kira Gelirleri		529.961,64
630	02	02	Sözleşmeli Personel		399.654,80	600	04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler		190.260,27
630	02	03	İşçiler		273.543,74	600	04	01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar		280,00
630	02	04	Geçici Personel		156.461,39	600	04	02	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan		1.202,50
630	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri		56.235.930,06	600	04	03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar		83.581,79
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları		5.873.282,38	600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla		105.195,98
630	03	03	Yolluklar		9.251.781,49	600	05		Diğer Gelirler		50.035.265,55
630	03	04	Görev Giderleri		1.737.057,95	600	05	01	Faiz Gelirleri		17.733.769,58
630	03	05	Hizmet Alımları		37.129.806,27	600	05	03	Para Cezaları		7.141.129,40
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri		1.267.661,53	600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler		25.160.366,57
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım		784.115,48	600	11		Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		14.072,84
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri		192.224,96	600	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur		14.072,84
630	05		Cari Transferler		2.120.800.186,78	600	25		Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel		4.415.588,65
630	05	02	Hazine Yardımları		2.102.991.000,00	600	25	01	Gen BütKap Kamu İdBedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel		4.415.588,65
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler		1.423.412,97						
630	05	04	Hane Halkına Yapılan Transferler		15.115.490,48						
630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler		1.270.283,33						
630	07		Sermaye Transferleri		1.708.230.475,42						
630	07	01	Yurtiçi Sermaye Transferleri		1.707.609.496,42						
630	07	02	Yurtdışı Sermaye Transferleri		620.979,00						
630	11		Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri		3.491,61						
630	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Ku		3.491,61						
630	12		Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler		6.313.658,26						
NET GELİR TOPLAMI :										81.598.840,81	

Kurum Kodu : 26.0	Adı : BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	Yılı : 2016
-------------------	--	-------------

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630 12 01	Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklan	6.006.581,18			
630 12 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinde	62.611,01			
630 12 05	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid	244.466,07			
630 13	Amortisman Giderleri	521.390.971,12			
630 13 01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	518.583.900,25			
630 13 02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderle	2.807.056,20			
630 13 03	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	14,67			
630 14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	3.462.149,64			
630 14 01	Kırtasiye Malzemeleri	1.070.799,42			
630 14 02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	10.032,02			
630 14 03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	13.747,51			
630 14 04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	279.434,18			
630 14 05	Temizleme Ekipmanları	172.375,18			
630 14 06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiyi Malzemeleri	1.348.677,29			
630 14 07	Yiyecek	7.005,90			
630 14 08	İçecek	4.236,80			
630 14 10	Zirai Maddeler	6.547,18			
630 14 12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	184.829,08			
630 14 13	Yedek Parçalar	48.896,30			
630 14 14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	18.594,93			
630 14 15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	253.392,34			
630 14 99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	43.581,51			
630 15	Karşılık Giderleri	2.970.448,13			
630 15 04	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	2.970.448,13			
630 20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	1.857.306,01			
630 20 02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	19.003,42			
630 20 03	Kurum Alacaklarından Silinenler	1.838.302,59			
630 25	Kamu İd Bedelsiz Ol Devr Mali Olmayan Varlıklardan Kay Gid	4.790.514,82			
630 25 01	Genel Bütçeye Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	4.716.868,00			
630 25 05	Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	73.646,82			
630 30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	4.467.987,63			
630 30 06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	4.467.987,63			
630 99	Diğer Giderler	16.519.584,99			

Kurum Kodu : 26.0			Adı : BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI			Yılı : 2016																													
Ekonomik Kodlar			GİDERİN TURU			Cari Yıl (N)			Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ			Cari Yıl (N)																				
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler			16.519.584,99																													
GİDERLER TOPLAMI :						4.648.641.196,52																													
GİDERLER TOPLAMI (A)						4.648.641.196,52																													
GELİRLER TOPLAMI (B)						81.598.840,81																													
İNDİRİM İADE İSKONTO TOPLAMI (C)						0,00						NET GELİR (D= B- C)						81.598.840,81						FAALİYET SONUCU D- A						-4.567.042.355,71					

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ
BAKANLIĞI**

2016 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	27
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	28
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	28
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	28
5. GENEL DEĞERLENDİRME	30
6. DENETİM BULGULARI.....	34

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1:	Performans Denetimi Kriterleri.....	30
Tablo 2:	Veri Kayıt Sistemleri.....	32
Tablo 3:	2016 Yılı Performans Programına Alınmayan Göstergeler.....	35
Tablo 4:	Stratejik Planda ve 2013, 2014 ve 2015 Yılları Performans Programı ile Faaliyet Raporunda Bulunduğu Halde Çıkarılan Göstergeler ile Performans ProgramınaAlınan Yeni Göstergeler.....	39
Tablo 5:	Olumsuz Sapmaların Nedenlerine Yer Verilmeyen Performans Göstergeleri.....	44
Tablo 6:	Yıllara Göre Teknolojik Ürün Yatırım Başvuru ve Destek Sayıları.....	45

1. ÖZET

Bu rapor, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2016 yılı Performans Programı,
- 2016 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemi.

2013 - 2017 Stratejik Planı, 2015 yılı denetiminde inceleme konusu yapıldığından denetim kapsamına alınmamıştır.

Performans Programı ve Faaliyet Raporu, raporlama gerekliliklerine uyum kriterleri (mevcudiyet, zamanlılık, sunum) açısından incelenmiş ve bu incelemenin sonucunda; Performans Programının ve Faaliyet Raporunun yasal süresi içinde düzenlenerek raporlandığı, ancak düzenleyici esaslara kısmen uygun şekilde hazırlandığı görülmüştür.

Performans Programı, performans bilgisinin içeriğine yönelik kriterlerden ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma açısından değerlendirilmiş; Faaliyet Raporu ise performans bilgisinin içeriğine yönelik kriterlerden tutarlılık, doğrulanabilirlik, açısından incelenmiştir. Bu incelemelerin sonucunda, söz konusu belgelerin bulgularda belirtilen nedenlerle bu kriterlere kısmen uyduğu kanaatine varılmıştır

İncelenen üç veri kayıt sistemi; üretilen performans bilgisinin gerçekleşmeleri doğru ve tam olarak yansıttığı, göstergenin tanımına dayalı olarak gerçekleşmelerle ilgili olmayan hususları içermediği ve dâhil edilmesi gereken herhangi bir hususu dışarıda bırakmadığı görülmüş ve bu nedenle incelenen veri kayıt sisteminin, hedef ve gösterge açısından

performansın ölçülmesi ve raporlanması amacına uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmışından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde

etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yayımladığı 2016 yılı Performans Programı ve 2016 yılı Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2016 yılı performans denetimi kapsamında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yayımladığı 2016 yılı Performans Programı ve 2016 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2013 – 2017 Stratejik Planı 2015 yılı Sayıştay Performans Denetiminde incelendiğinden bu yıl denetim kapsamına alınmamıştır.

Denetim yukarıda sayılan iki belge üzerinden kamu idaresinin raporlama gerekliliklerine uyumunun değerlendirilmesi, bu belgelerde sunulan performans bilgisinin değerlendirilmesi ve performans bilgisinin üretilmesi için kullanılan veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Bu değerlendirmeler için kullanılan kriterler aşağıdaki tabloda görülmektedir:

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri

Denetim kriteri	Tanım
Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili dokümanları hazırlaması
Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde raporlanması
İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
Ölçülebilirlik	Performans programlarındaki hedeflerin, göstergeler ile ölçülebilir olması
İyi tanımlanma	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olması
Geçerlilik/ İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması
Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleştirmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması

Performans Programı

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2016 Yılı Performans Programında 44 performans hedefi, bu hedeflerin ölçülmesi için de 151 performans göstergesi belirlenmiştir. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2016 Yılı Performans Programı ile ilgili olarak Tablo1'deki kriterlerden mevcudiyet, zamanlılık, sunum, ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterleri açısından değerlendirilmiştir.

2016 Yılı Performans Programının mevzuatta öngörülen sürede hazırlanıp kamuoyuna açıklandığı ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberinde ortaya konan genel yapı, süreç ve temel ilkelere uygun hazırlandığı görülmüştür.

Performans Programında yer alan performans göstergelerinin tamamının performans hedefiyle ilgili olduğu ve ölçülebilir olduğu görülmüştür.

Ancak önceki yıllarda Stratejik Plan ve Performans Programlarında yer alan 35 göstergenin Performans Programına alınmadığı, bu durumun da performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığının ölçülebilmesini ve geçmiş dönemlerin göstergeleriyle karşılaştırma yapılabilmesini zorlaştırdığı anlaşılmıştır.

Ayrıca Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Planında bulunan ve 2013, 2014 ve 2015 yılları performans programı ile faaliyet raporuna aynen alınan ancak 2016 yılı Performans Programında kaldırılarak farklı göstergelerin kullanıldığı 8 göstergenin Bakanlığın performans hedeflerini gerçekleştirmesini tespiti yönelik ölçüm sağlayan göstergeler olmadığı tespit edilmiştir.

Faaliyet Raporu

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2016 Yılı Faaliyet Raporu, Tablo1'deki kriterlerden mevcudiyet, zamanlılık, sunum, tutarlılık, doğrulanabilirlik, geçerlilik/ikna edicilik kriterleri açısından değerlendirilmiştir.

2016 Yılı Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Faaliyet Raporunun mevzuatta öngörülen sürede hazırlanıp kamuoyuna açıklandığı tespit edilmiştir.

Faaliyet Raporunun Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında

Yönetmelik'te ortaya konan genel yapı, süreç ve temel ilkelere uygun hazırlandığı görülmüştür.

Faaliyet Raporunda yer alan hedef, performans hedefi ve göstergeler tutarlılık kriteri açısından değerlendirilmiş tamamının tutarlı olduğu görülmüştür. Faaliyet Raporunda yer alan göstergelerin doğrulanabilir olduğu belirlenmiştir.

Ancak Faaliyet Raporunda performans hedef ve göstergelerinde meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmemiştir. Bu durum planlanan ve gerçekleşen performans arasındaki veya hedefe ilişkin bütçedeki sapmanın nedenlerinin inandırıcı ve geçerli olup olmadığını değerlendirmeyi imkânsız hale getirmiştir.

Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi kurumların performans bilgisini üreten veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesi yoluyla yapılmaktadır. Sistem denetimini içeren bu değerlendirmenin hedefi, kamu idarelerinin raporlanan verilerde önemli bir hata olması riskini azaltmak üzere yeterli kontrol sistemleri kullanıp kullanmadığını belirlemektir.

2015 Yılı Sayıştay Performans Denetiminde incelenen ve kamuoyu ilgisinin yüksek olduğu, bütçe tutarı olarak da anlamlı bir büyüklüğe sahip olduğu düşünülen üç veri kayıt sisteminin 2016 yılı denetiminde yeniden ayrıntılı incelenmesine karar verilmiştir.

Tablo 2: İncelenen Veri Kayıt Sistemleri

Performans Hedefi	Performans Göstergesi
10. Sanayi işletmelerinin Ar-Ge Merkezleri teşvik edilecek ve ilgili merkezlerin etkinliğinin artırılmasına yönelik denetimler yapılacaktır.	33.Ar-Ge Merkezi Belgesi verilen işletme sayısı
11. Ar-Ge ve yenilikçilik projeleri sonucunda ortaya çıkan teknolojik ürünün ticarileşmesine ve yüksek katma değerli ürün üreten nitelikli girişimci sayısının yükseltilmesine yönelik destekler çeşitlendirilerek artırılabilecektir.	35.Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı kapsamında sağlanan destek sayısı
13. Verilecek desteklerle, katma değeri yüksek, teknoloji tabanlı ürün ve üretim yöntemleri geliştirilmesine yönelik olarak üniversite-sanayi işbirliğinin kurumsallaşmasına katkı sağlanacaktır.	42.Desteklenen San-Tez proje sayısı

Seçilen veri kayıt sisteminin; üretilen performans bilgisinin gerçekleşmelerini doğru

ve tam olarak yansıttığı, göstergenin tanımına dayalı olarak gerçekleştirmelerle ilgili olmayan hususları içermediği, dahil edilmesi gereken herhangi bir hususu dışarıda bırakmadığı görülmüş olup, hedef ve gösterge açısından performansın ölçülmesi ve raporlanması amacına uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

Ancak seçilen veri kayıt sisteminde verilerin korunmasına ve takibine ilişkin risk bulunduğu, veri toplama, analiz ve işleme süreçlerinin yazılı hale getirilerek personele açık ve net bir şekilde aktarılmadığı ve Bakanlığın veri toplama, analiz ve işleme süreçlerine ilişkin risk değerlendirmesi de yapmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç

2016 Mali Yılı Performans Programı ve 2016 Yılı Faaliyet Raporunda tespit edilen eksikliklerin sonraki yıllarda tekrarlanmaması için denetim bulguları aşağıda ortaya konulmuştur. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı hazırlayacağı stratejik yönetim unsurlarını, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Bütçeleme" başlıklı 9'uncu maddesi, Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi hükümleri ve bulgular çerçevesinde yeniden gözden geçirmelidir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2013 – 2017 Stratejik Planı 2015 yılı Sayıştay Performans Denetiminde incelendiğinden denetim kapsamına alınmamıştır.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Bakanlık Stratejik Planında 2016 Yılında Faaliyeti Planlanan Bazı Göstergelerin 2016 Yılı Performans Programına Alınmaması

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Planında 2016 yılına gösterge hedefi konulan bazı hedeflerin gerekçeleri belirtilmeden 2016 yılı Performans Programına alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 16'ncı maddesinde; "*Performans programları, stratejik planların yıllık uygulama dilimlerini oluşturur.*", 17'nci maddesinde; "*Performans göstergeleri stratejik planlarda yer alır.*" denilmektedir.

Performans Programı Hazırlama Rehberi'nin "Performans Programı Hazırlama Süreci" başlığı altında yer alan "Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetlerin Belirlenmesi" alt başlığında "*Performans göstergeleri; -performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ölçebilmelidir, -ölçülebilir, ulaşılabilir, güvenilir veri sunacak nitelikte olmalıdır, -hem geçmiş dönemlerin hem de diğer idarelerin benzer göstergeleriyle karşılaştırılabilir olmalıdır, -verilerinin elde edilme ve değerlendirme maliyetleri makul ve kabul edilebilir bir seviyede olmalıdır.*" hükmü yer almaktadır.

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Planında 2016 yılına gösterge olarak konulan 27 performans göstergesinin gerekçe belirtilmeden 2016 yılı Performans Programına alınmaması, geçmiş dönemlerin göstergeleriyle karşılaştırmayı ve performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığının ölçülebilmesini zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla Stratejik Plandaki hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediğini ölçmek imkânsız hale gelmektedir.

Tablo 3: 2016 Yılı Performans Programına Alınmayan Göstergeler

Stratejik Amaç 1. İlgili taraflarla işbirliği içinde, geliştirilen politikalar, stratejiler ve bu politika ve stratejiler doğrultusunda verilen desteklerle sanayinin planlı gelişimini sağlamak ve yüksek teknolojiye dayalı, dışa bağımlılığı azaltan ve yüksek katma değerli bir sanayi yapısının oluşumuna öncü olmak.					
HEDEFLER PERFORMANS GÖSTERGELERİ	PERFORMANS HEDEFLERİ				
	2013	2014	2015	2016	2017
Hedef 1.5. Bakanlığın Sanayi Stratejisi ve Sektörel Strateji uygulama kapasitesi artırılacak, strateji belgelerine ilişkin kamuoyunda bilinç oluşturulacaktır.					
PG 1.5.2. Strateji belgelerine ilişkin bilinç artırılması kapsamında düzenlenen ve katılım sağlanan etkinlik sayısı	20	20	20	20	20
Hedef 1.6. Altyapı ve üstyapı destekleriyle, yatırım programında belirlenen yörelerde planlı sanayileşmenin oluşumuna katkı sağlanacaktır.					
PG 1.6.3. Kredi desteği sağlanarak tamamlanan OSB hizmet binası projesi sayısı		1	1	1	
Hedef 1.10. IPA III Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı (BROP)'nın hedef bölgesinde (43 ilde) işletmeler desteklenecek ve rekabet edilebilirlikleri artırılacaktır.					
PG 1.10.9. Uygulama aşamasında olan her bir operasyon için düzenlenen saha ziyareti sayısı	2	2	2	2	2

Stratejik Amaç 2. Bilim, teknoloji ve yenilikçilik politikaları çerçevesinde, üretilen bilginin korunması ve ekonomik katma değere dönüşmesi sağlanarak ülke sanayisinin teknolojik yapısını güçlendirmek, araştırma altyapısını ve üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmek, girişimcilik, yenilikçilik ve sınıai Ar-Ge kapasitesini artırmak.					
HEDEFLER- PERFORMANS GÖSTERGELERİ	PERFORMANS HEDEFLERİ				
	2013	2014	2015	2016	2017
Hedef 2.2. Sanayi işletmelerinin Ar-Ge Merkezleri teşvik edilecek ve ilgili merkezlerin etkinliğinin artırılmasına yönelik denetimler yapılacaktır.					
PG 2.2.3. Ar-Ge Merkezi bulunan işletmelerde yapılan denetleme oranı	100	100	100	100	100
Hedef 2.3. Ar-Ge ve yenilikçilik projeleri sonucunda ortaya çıkan teknolojik ürünün ticarileşmesine ve yüksek katma değerli ürün üreten nitelikli girişimci sayısının yükseltilmesine yönelik destekler çeşitlendirilerek artırılacaktır.					
PG 2.3.8. İyi örnekleri incelemesi için yurtdışına gönderilen genç girişimci sayısı	10	10	20	20	30
Hedef 2.4. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB)'nde kurulacak Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) Modeli kapsamında destekler sağlanacak, TTO'lara ilişkin farkındalık düzeyi artırılacak, uluslararası kuruluşlardan edinilecek bilgi ve deneyimler Türkiye'ye aktarılacaktır.					
PG 2.4.2. Desteklenen TTO sayısı	3	5	7	8	10
PG 2.4.3. Kuluçka Programı desteklenen bölge sayısı	5	5	5	5	5
PG 2.4.4. Desteklenen Teknoloji İşbirliği Programı sayısı	1	2	3	3	3
Hedef 2.5. Verilecek desteklerle, katma değeri yüksek, teknoloji tabanlı ürün ve üretim yöntemleri geliştirilmesine yönelik olarak üniversite-sanayi işbirliğinin kurumsallaşmasına katkı sağlanacaktır.					
PG 2.5.2. Desteklenen San-Tez projelerinin denetlenme oranı	100	100	100	100	100

Stratejik Amaç 3. AB normlarıyla uyumlu, güvenli, sürdürülebilir, çevreye duyarlı ve verimlilik düzeyi artan bir üretim ve piyasa yapısının oluşumuna öncülük etmek.					
HEDEFLER PERFORMANS GÖSTERGELERİ	PERFORMANS HEDEFLERİ				
	2013	2014	2015	2016	2017
Hedef 3.2. Piyasada güvenli ürünlerin yer almasını sağlamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.					
PG 3.2.7. Piyasa gözetim ve denetimleri kapsamında farklı marka/modelde denetimi yapılan ürün sayısındaki yıllık artış oranı	20	20	10	10	10
Hedef 3.3. Bakanlığın ürün güvenliği ve denetimi konularında idari ve teknik kapasitesi geliştirilecektir.					
PG 3.3.3. Ürün güvenliği ve denetimi konularında katılım sağlanan yurt içi eğitim, toplantı vb. etkinlik sayısı	50	60	70	80	90
PG 3.3.4. Ürün güvenliği ve denetimi konularına yönelik AB ve diğer ülkelerdeki eğitim, toplantı vb. etkinliklere katılan personel sayısı	10	12	15	17	20
Hedef 3.5. Metroloji, standardizasyon, akreditasyon ve uygunluk değerlendirmesi konularında, yurtiçi - yurtdışı etkinlikler yapılarak ilgili taraflarla işbirliği içinde stratejiler geliştirilecek, bunlara yönelik uygulamalar koordine edilecektir.					
PG 3.5.4. Yasal metroloji ve hazır ambalajlı mamullerle ilgili olarak dâhil olunan AB Komisyonu teknik mevzuat çalışma grubu toplantılarına katılım sayısı	2	2	2	2	2
PG 3.5.5. OIML, WELMEC, BIPM ve CORTE'nin düzenlediği çalışmalara katılım sağlanma sıklığı	8	8	8	8	8
Hedef 3.5.4. Yasal metroloji ve hazır ambalajlı mamullerle ilgili olarak dâhil olunan AB Komisyonu teknik mevzuat çalışma grubu toplantılarına katılım sayısı					
PG 3.5.4. Yasal metroloji ve hazır ambalajlı mamullerle ilgili olarak dâhil olunan AB Komisyonu teknik mevzuat çalışma grubu toplantılarına katılım sayısı	2	2	2	2	2

Stratejik Amaç 5. Bakanlığın kurumsal yapısı ile yönetim ve uygulama kapasitesini güçlendirmek; uluslararası düzeyde işbirliği kapasitesini geliştirmek.					
HEDEFLER PERFORMANS GÖSTERGELERİ	PERFORMANS HEDEFLERİ				
	2013	2014	2015	2016	2017
Hedef 5.5. Hukuk hizmetlerinin etkinliği artırılacak, Bakanlık lehine sonuçlandırılan dava oranı yükseltilecektir.					
PG 5.5.5. Bakanlık lehine sonuçlandırılan dava oranı	80	85	90	90	95
PG 5.5.6. Hukuki konularda uygulayıcılara yol gösterecek nitelikte hazırlanan genelge sayısı	2	1	1	1	1
Hedef 5.6. Bakanlık kadro yapısı, üstlenilen görevler ve sunulan hizmetlere uygun hale getirilecek, ihtiyaca uygun sayı ve nitelikte personel istihdam edilecektir.					
PG 5.6.1. Yıllık atama kontenjanının sanayi ve teknoloji uzman yardımcısı alımı için kullanılan atama kontenjanına oranı	30	25	20	15	10
PG 5.6.2. Yıllık atama kontenjanının mühendis alımı için kullanılan atama kontenjanına oranı	20	20	20	20	20

PG 5.6.5. Sanayi ve teknoloji uzmanı / uzman yardımcısı istihdam edilen birim sayısı	16	16	16	16	16
Hedef 5.7. Personelin yetkinlikleri ve kapasitesi artırılarak kariyer ve liyakat esaslarına göre görevde yükselmeleri sağlanacaktır.					
PG 5.7.5. Yetiştirilmek üzere yurt dışına gönderilen personel sayısının Bakanlar Kurulu kararlarıyla Bakanlığa tahsis edilen kontenjan sayısına oranı	100	100	100	100	100
PG 5.7.6. Görevde yükselme sınavı yapılma sıklığı	1			1	
PG 5.7.7. Unvan değişikliği sınavı yapılma sıklığı	1			1	
PG 5.7.8. Bakanlık personeline yönelik olarak sanayi ve teknoloji uzmanı / uzman yardımcısı sınavı yapılma sıklığı	1	1	1	1	1
Hedef 5.11. Bilim, sanayi ve teknoloji alanlarında diğer ülkelerle işbirliği daha ileri bir seviyeye çıkarılacak, karşılıklı bilgi ve tecrübe alışverişinde bulunulacaktır.					
PG 5.11.8. Gıda güvenliği altyapısının güçlendirilmesine yönelik olarak düzenlenen uluslararası entegre çalıştay sayısı	1	1	1	1	1
PG 5.11.4. Hazırlanan bilimsel, sınai, teknik ve teknolojik anlaşma ve protokol sayısı	7	8	8	8	8
PG 5.11.6. Bilim, sanayi ve teknoloji alanlarında diğer ülkelere düzenlenen inceleme ve çalışma ziyaretleri sayısı	5	5	5	5	5

Kamu idaresi cevabında özetle; Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi'nin ilgili maddelerine dayanılarak kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasının hedeflendiği, 2016 Mayıs ayında gerçekleştirilen 2016 Yılı Performans Programı hazırlık çalışmaları toplantısında öncelikli stratejik amaç ve hedeflerin belirlendiği, daha sonra harcama birimlerinden 2016 Yılı Performans Programı'nda yer alacak bilgiler istenildiği, birimlerin öncelikleri doğrultusunda, stratejik planın misyon ve vizyonu ile stratejik amaçların gerçekleştirilmesi de dikkate alınarak, ilgili rehberde belirtildiği üzere her bir stratejik hedef için performans hedefi belirleme zorunluluğu bulunmadığı ifadelerine dayanılarak birimlerin talepleri değerlendirmeye alındığı ve 2016 Yılı Performans Programı'nın oluşturulduğu ifade edilerek performans denetimi kapsamında belirlenmiş olan 27 göstergeye 2016 yılı Performans Programı'nda yer verilmemesine ilişkin değerlendirme ve gerekçeler belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 16'ncı maddesinde; "*Performans programları, stratejik planların yıllık uygulama dilimlerini oluşturur.*", 17'nci maddesinde; "*Performans göstergeleri stratejik*

planlarda yer alır." denilmektedir.

Performans Programı Hazırlama Rehberi'nin "Performans Programı Hazırlama Süreci" başlığı altında yer alan "Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetlerin Belirlenmesi" alt başlığında "*Performans göstergeleri; -performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ölçülemelidir, -ölçülebilir, ulaşılabilir, güvenilir veri sunacak nitelikte olmalıdır, -hem geçmiş dönemlerin hem de diğer idarelerin benzer göstergeleriyle karşılaştırılabilir olmalıdır, -verilerinin elde edilme ve değerlendirme maliyetleri makul ve kabul edilebilir bir seviyede olmalıdır.*" hükmü yer almaktadır.

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Planında 2016 yılına gösterge olarak konulan 27 performans göstergesinin gerekçe belirtilmeden 2016 yılı Performans Programı'na alınmaması, geçmiş dönemlerin göstergeleriyle karşılaştırmayı ve performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığının ölçülebilmesini zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla Stratejik Plan'daki hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediğini ölçmek imkânsız hale gelmektedir.

Performans Programı'nın, Bakanlık Stratejik Planında ilgili yıla ilişkin konulan göstergelerin olabildiğince çıkartılmamasına dikkat edilerek ve Performans Programı'na alınmama gerekçeleri belirtilerek hazırlanması uygun olacaktır. Konu gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 2: Bakanlık Stratejik Planında Bulunan ve 2013, 2014 ve 2015 Yılları Performans Programı ile Faaliyet Raporunda Kullanılan Bazı Göstergelerin Yerine Farklı Göstergelerin Kullanılması

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Planında bulunan ve 2013, 2014 ve 2015 yılları performans programları ile faaliyet raporlarında kullanılan bazı göstergelerin herhangi bir gerekçe gösterilmeden 2016 Yılı Performans Programı'na alınmadığı ve bu göstergeleri ikame etmeyi hedefleyen farklı göstergelerin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 16'ncı maddesinde; "*Performans programları, stratejik planların yıllık uygulama dilimlerini oluşturur.*", 17'nci maddesinde; "*Performans göstergeleri stratejik planlarda yer alır."* denilmektedir. Performans Programı Hazırlama Rehberi'nin "Performans Programı Hazırlama Süreci" başlığı altında yer alan "Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetlerin Belirlenmesi" alt başlığında "*Performans göstergeleri; -performans hedeflerine*

ulaşılıp ulaşılmadığını ölçülebilmelidir, -ölçülebilir, ulaşılabilir, güvenilir veri sunacak nitelikte olmalıdır, -hem geçmiş dönemlerin hem de diğer idarelerin benzer göstergeleriyle karşılaştırılabilir olmalıdır, -verilerinin elde edilme ve değerlendirme maliyetleri makul ve kabul edilebilir bir seviyede olmalıdır.” hükmü yer almaktadır.

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Planı’nda gösterge olarak konulan ve 2013, 2014 ve 2015 yılları performans programları ile faaliyet raporlarında kullanılan 8 göstergenin herhangi bir gerekçe gösterilmeden 2016 Yılı Performans Programı’na alınmaması, geçmiş dönemlerin göstergeleriyle karşılaştırmayı ve performans hedeflerine ulaşılıp ulaşılmadığının ölçülebilmesini zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla Stratejik Plan’daki hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediğini ölçmek imkânsız hale gelmektedir.

Tablo 4: Stratejik Planda ve 2013, 2014 ve 2015 Yılları Performans Programı ile Faaliyet Raporunda Bulunduğu Halde Çıkarılan Göstergeler ile Performans Programına Alınan Yeni Göstergeler

Stratejik Amaç 3. AB normlarıyla uyumlu, güvenli, sürdürülebilir, çevreye duyarlı ve verimlilik düzeyi artan bir üretim ve piyasa yapısının oluşumuna öncülük etmek.							
Hedef 3.9. Çevre ve iklim değişikliği konularındaki gelişmeler takip edilecek, sanayi politikalarının oluşturulması sürecinde değerlendirilecek ve gerekli tedbirlerin alınmasına yardımcı olunacaktır.							
			Performans Hedefleri ve Gerçekleşme				
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2013	2014	2015	2016	2017
PG 3.9.3. İnceleme ve değerlendirmesi yapılan çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) raporu sayısı	Stratejik Plan	Sayı	100	100	100	100	100
	Performans Programı	Sayı	100	100	80		
	Gerçekleşme	Sayı	86	52	39		
Yeni Gösterge: 74 İnceleme ve değerlendirmesi yapılan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Raporu sayısının tamamlanma oranı	2016 Yılı Performans Programı	Yüzde	-	-	-	% 100	

			Performans Hedefleri ve Gerçekleşme				
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2013	2014	2015	2016	2017
PG 3.9.4. Gayri sıhhi müessese sınıf tespiti yapılan tesis sayısı	Stratejik Plan	Sayı	10	10	10	10	10
	Performans Programı	Sayı	10	10	15		
	Gerçekleşme	Sayı	15	17	12		

Yeni Gösterge: 75 Tesislerin gayri sıhhi müessese sınıf tespiti yapılmasının tamamlanma oranı	2016 Yılı Performans Programı	Yüzde	-	-	-	% 100	
---	----------------------------------	-------	---	---	---	-------	--

Hedef 3.10. Sanayi ürünlerine ilişkin teknik düzenlemeler uyumlaştırılacak, uygunluk değerlendirme altyapısı güçlendirilecek ve sanayiye ilişkin belgelendirme çalışmaları etkin hâle getirilecektir.

Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	Performans Hedefleri ve Gerçekleşme				
			2013	2014	2015	2016	2017
PG 3.10.1. Uyumlaştırılan AB mevzuatı sayısı	Stratejik Plan	Sayı	10	10	10	10	10
	Performans Programı	Sayı	10	10	10		
	Gerçekleşme	Sayı	15	14	17		
Yeni Gösterge: 76 Yayımlanan AB mevzuatının uyumlaştırılma oranı	2016 Yılı Performans Programı	Yüzde	-	-	-	% 100	

Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	Performans Hedefleri ve Gerçekleşme				
			2013	2014	2015	2016	2017
PG 3.10.2. Denetlenen onaylanmış kuruluş sayısı	Stratejik Plan	Sayı	10	13	16	16	18
	Performans Programı	Sayı	10	15	16		
	Gerçekleşme	Sayı	14	12	21		
Yeni Gösterge: 77 Onaylanmış kuruluş denetimlerinin tamamlanma oranı	2016 Yılı Performans Programı	Yüzde	-	-	-	% 100	

Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	Performans Hedefleri ve Gerçekleşme				
			2013	2014	2015	2016	2017
PG 3.10.3. Denetlenen teknik servis sayısı	Stratejik Plan	Sayı	3	3	4	4	4
	Performans Programı	Sayı	3	5	4		
	Gerçekleşme	Sayı	8	1	2		
Yeni Gösterge: 78 Teknik servis denetimlerinin tamamlanma oranı	2016 Yılı Performans Programı	Yüzde	-	-	-	% 100	

Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	Performans Hedefleri ve Gerçekleşme				
			2013	2014	2015	2016	2017
PG 3.10.5. Otomotiv belgelendirme sayısı	Stratejik Plan	Sayı	300	350	400	450	500
	Performans Programı	Sayı	300	500	400		
	Gerçekleşme	Sayı	415	437	531		
Yeni Gösterge: 79 Otomotiv belgelendirmelerinin tamamlanma oranı	2016 Yılı Performans Programı	Yüzde	-	-	-	% 100	

Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	Performans Hedefleri ve Gerçekleşme				
			2013	2014	2015	2016	2017
PG 3.10.6. Otomotiv firmalarına yönelik uygunluk denetimi faaliyeti sayısı	Stratejik Plan	Sayı	50	60	70	80	90
	Performans Programı	Sayı	50	20	50		
	Gerçekleşme	Sayı	9	24	38		
Yeni Gösterge: 80 Otomotiv firmalarına yönelik uygunluk denetiminin tamamlanma oranı	2016 Yılı Performans Programı	Yüzde	-	-	-	% 100	

Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	Performans Hedefleri ve Gerçekleşme				
			2013	2014	2015	2016	2017
PG 3.10.7. Savunma sanayine yönelik belgelendirme sayısı	Stratejik Plan	Sayı	150	150	150	150	150
	Performans Programı	Sayı	150	150	150		
	Gerçekleşme	Sayı	158	191	192		
Yeni Gösterge: 81 Savunma sanayine yönelik belgelendirmelerin tamamlanma oranı	2016 Yılı Performans Programı	Yüzde	-	-	-	% 100	

2016 Yılı Performans Programına alınmayan göstergeler yerine getirilen bu göstergeler aynı zamanda performans hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik ölçümü sağlayan göstergeler değildir.

“21- Çevre ve iklim değişikliği konularındaki gelişmeler takip edilecek, sanayi politikalarının oluşturulması sürecinde değerlendirilecek ve gerekli tedbirlerin alınmasına

yardımcı olunacaktır.” Performans Hedefi ile “22- Sanayi ürünlerine ilişkin teknik düzenlemeler uyumlaştırılacak, uygunluk değerlendirme altyapısı güçlendirilecek ve sanayiye ilişkin belgelendirme çalışmaları etkin hâle getirilecektir.” Performans Hedefi için Stratejik Plana gösterge olarak konulan ve 2013, 2014 ve 2015 yılları performans programları ile faaliyet raporlarında kullanılan sekiz gösterge;

- İnceleme ve değerlendirmesi yapılan çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) raporu sayısını,
- Gayri sıhhi müessese sınıf tespiti yapılan tesis sayısını
- Uyumlaştırılan AB mevzuatı sayısını
- Denetlenen onaylanmış kuruluş sayısını
- Denetlenen teknik servis sayısını
- Otomotiv belgelendirme sayısını
- Otomotiv firmalarına yönelik uygunluk denetimi faaliyeti sayısını
- Savunma sanayine yönelik belgelendirme sayısını

ölçmekte iken yerine getirilen göstergeler Bakanlığına başvurusu yapılan işlemlerin tamamlanıp tamamlanmadığını ölçmektedir. Bu nedenle bir yıl içinde gerçekleşen ÇED raporu sayısının, Gayri sıhhi müessese sınıf tespiti yapılan tesis sayısının, uyumlaştırılan AB mevzuatı sayısının, denetlenen onaylanmış kuruluş sayısının, denetlenen teknik servis sayısının, otomotiv belgelendirme sayısının, otomotiv firmalarına yönelik uygunluk denetimi faaliyeti sayısının ve savunma sanayine yönelik belgelendirme sayısının takip edilebilmesi mümkün olmayacaktır.

Yeni göstergeler;

- İnceleme ve değerlendirmesi yapılan ÇED Raporu sayısının tamamlanma oranı
- Tesislerin gayri sıhhi müessese sınıf tespiti yapılmasının tamamlanma oranı
- Yayımlanan AB mevzuatının uyumlaştırılma oranı
- Onaylanmış kuruluş denetimlerinin tamamlanma oranı

- Teknik servis denetimlerinin tamamlanma oranı
- Otomotiv belgelendirmelerinin tamamlanma oranı
- Otomotiv firmalarına yönelik uygunluk denetiminin tamamlanma oranı
- Savunma sanayine yönelik belgelendirmelerin tamamlanma oranı

ile ölçülen husus Bakanlığa yapılan başvuru ile yasal düzenlemeler gereği yapılması gerekenin hangi oranda yapıldığının ölçümüdür. Bu nedenle Performans Programı'nda hedef doğal olarak %100 belirlenmiştir. Yeni göstergelerin Bakanlığın performans hedeflerini gerçekleştirmesini tespite yönelik ölçüm sağlayan göstergeler olmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Hedef 3.9 altında yer alan 3.9.3 ve 3.9.4 numaralı göstergeler ile hedef 3.10 altında yer alan 3.10.1, 3.10.2, 3.10.3, 3.10.5, 3.10.6, 3.10.7 numaralı göstergelerin Bakanlığa yapılan başvurulara bağlı olarak gerçekleştiği, hedeflenen başvurudan daha az başvuru olması başarı oranını düşürmesi, daha fazla başvuru olması ise başarı oranını yükseltmesi nedeniyle 2016 Yılı Performans Programı'nda bu göstergelerin "tamamlanma oranı" şeklinde revize edildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Planı'nda gösterge olarak konulan ve 2013, 2014 ve 2015 yılları performans programları ile faaliyet raporlarında kullanılan 8 göstergenin 2016 Yılı Performans Programı'na alınmayarak yerine yeni göstergelerin konulması, geçmiş dönemlerin göstergeleriyle karşılaştırmayı ve performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığının ölçülebilmesini zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla Stratejik Plan'daki hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediğini ölçmek imkânsız hale getirmektedir.

Aynı zamanda 2016 Yılı Performans Programı'na alınmayan göstergeler yerine getirilen yeni göstergeler performans hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik ölçümü sağlayan göstergeler değildir. Yeni göstergeler Bakanlığa başvurusu yapılan, yasal düzenlemeler gereği sonuçlandırılması gereken işlemlerin hangi oranda tamamlandığının ölçümüdür. Bu nedenle Performans Programı'nda bu hedefler doğal olarak %100 belirlenmiştir.

Performans Programı'nın, Bakanlık Stratejik Planı'nda ilgili yıla ilişkin konulan göstergelerin olabildiğince çıkartılmamasına dikkat edilerek ve Performans Programı'na alınmama gerekçeleri belirtilerek hazırlanması uygun olacaktır. Konu gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 3: Bazı Performans Hedef ve Göstergelerin Sapma Nedenlerine Yer Verilmemesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinde “*Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.*” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca Kurum Faaliyet Raporu'nda performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinde meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmesi gerekmektedir. Yapılan incelemede Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2016 Faaliyet Raporu'nda aşağıdaki tabloda listelenen 3 hedefe ilişkin üç performans göstergesinde meydana gelen olumsuz sapmaların nedenlerine yer verilmediği görülmüştür.

Tablo 5: Olumsuz Sapmaların Nedenlerine Yer Verilmeyen Performans Göstergeleri

Performans Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Düzeyi	Gerçekleşen
15. Piyasada güvenli ürünlerin yer almasını sağlamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.	51. Teste gönderilen ürün sayısının bir önceki yıla göre artış oranı	10	0
16. Bakanlığın ürün güvenliği ve denetimi konularında idari ve teknik kapasitesi geliştirilecektir.	57. Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında denetçi kimliği verilecek personel sayısı	100	87
17. Ürün güvenliğinin ve denetim faaliyetlerinin önemi konusunda kamuoyunda farkındalık yaratılacaktır.	58. TV ve radyolarda ürün güvenliği ve denetimi konularında yapılan program sayısı	4	0

Kamu idaresi cevabında özetle; Performans göstergelerinin izlenmesi çalışmaları kapsamında ilgili birimlerden gerçekleşme bilgisine ilişkin değerlendirmeler istenerek sapmaların nedenlerinin açıklanması talep edilmekle birlikte bazı göstergeler kapsamında istenen bilgilerin süresi içerisinde üretilmesi mümkün olmayabildiği ve bundan sonraki

çalışmaların zamanında tamamlanarak gerekli bilgilerin izleme raporlara yansıtılmasına yönelik daha fazla hassasiyet gösterileceği ifade edilmiştir. 2016 yılı Faaliyet Raporu'nda olumsuz sapmaların nedenlerine yer verilmeyen performans hedef ve göstergelere ilişkin sapma nedenleri gönderilen cevapta açıklanmıştır.

Sonuç olarak Kamu idaresinin Faaliyet Raporu'nda, performans hedef ve göstergelerde meydana gelen olumsuz sapmaların nedenlerine yer verilmesi uygun olacaktır. Konu gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 4: “Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı Kapsamında Sağlanan Destek Sayısı” Göstergesinin 2016 Yılı Gerçekleşmesinin Hatalı Verilmesi

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2016 Yılı Faaliyet Raporu'nda “12. Ar-Ge ve yenilikçilik projeleri sonucunda ortaya çıkan teknolojik ürünün ticarileşmesine ve yüksek katma değerli ürün üreten nitelikli girişimci sayısının yükseltilmesine yönelik destekler çeşitlendirilerek artırılabilecektir.” performans hedefine ilişkin “35. Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı kapsamında sağlanan destek sayısı” göstergesinin 2016 yılı gerçekleşmesinin hatalı gösterildiği tespit edilmiştir.

Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı çerçevesinde 2015 yılında sözleşme yapılarak 131 işletme ile sözleşme yapılarak (1. ve 2. çağrı toplamı) destek sağlanmasına 2016 yılında ise 73 işletme ile sözleşme yapılarak (3. çağrı) destek sağlanmasına karar verilmiştir.

Tablo 6: Yıllara Göre Teknolojik Ürün Yatırım Başvuru ve Destek Sayıları

Yılı	Toplam Başvuru Sayısı	Desteklenmeye Uygun Bulunan İşletme Sayısı	Sözleşme Yapılan İşletme Sayısı
2015 (I.Çağrı)	183	87	78
2015 (II.Çağrı)	112	57	53
2016 (III.Çağrı)	133	80	73
TOPLAM	428	224	204

Buna rağmen Bakanlık 2016 Yılı Faaliyet Raporu'nda “35. Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı kapsamında sağlanan destek sayısı” performans göstergesinde 2016 yılı gerçekleşmesi 80 olarak gösterilmiştir.

Bu durum Bakanlık Faaliyet Raporu'nda yer alan ve kamuoyu ile paylaşılan faaliyet sonuçları ile ilgili bilgilerin güvenilirliği konusunda tereddüt oluşmasına neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında özetle; 2016 yılında 80 işletmenin komisyondan geçerek destek almaya hak kazandığı, destek almaya hak kazanan işletmelerin tümünün destek için başvuru işlemlerini gerçekleştireceğinin kabul edildiği, daha sonra hangi işletmelerin desteği almak için müracaat etmeyeceği bilinmediği için destek almaya hak kazanan işletmeler baz alınarak sisteme giriş yapıldığı belirtilmiş ve destek almaya hak kazandığı halde 7 işletmenin bilinmeyen sebeplerle sözleşme yapmaya gelmemesi nedeniyle bulguda tespit edilen farkın oluştuğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Faaliyet Raporu'nda yer alan “Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı kapsamında sağlanan destek sayısı” göstergesinin Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı çerçevesinde sözleşme yapılarak destekten yararlanan işletme sayısı dikkate alınarak hazırlanması uygun olacaktır. Konu gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 5: İncelenen Veri Kayıt Sistemlerinde Veri Kayıt ve İşleme Sürecine Yönelik Risk Bulunması

Kamuoyu ilgisinin yüksek, bütçe tutarı olarak da anlamlı bir büyüklüğe sahip olduğu düşünülen ve 2015 Yılı Sayıştay Performans Denetiminde incelenen üç veri kayıt sistemi 2016 yılı denetiminde yeniden incelenmiştir.

- 33. Ar-Ge Merkezi Belgesi verilen işletme sayısı
- 35. Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı kapsamında sağlanan destek sayısı
- 42. Desteklenen San-Tez proje sayısı

Yapılan incelemede üç veri kayıt sisteminde izleme ve değerlendirme sürecinin işleyişine yönelik görev ve sorumlulukların belirlendiği, verinin en az her 3 ayda bir ölçüldüğü ve Strateji Başkanlığına raporlandığı, sisteminin süreçleri ve bu süreçlere ilişkin sorumlulukların belirlendiği anlaşılmıştır. Ancak 2015 yılında tespit edilen ve rapora alınan

konuların devam ettiği görülmüştür.

İncelemede üç veri kayıt sisteminde, veri işleme ve analize yönelik risk bulunduğu tespit edilmiştir. Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü tarafından kullanılan bilişim sistemi üzerinden destek ve belge başvuruların alınmasına ve bazı aşamaların yapılmasına (dolayısıyla bilişim sisteminde göstergeler ile ilgili veriler bulunmasına) rağmen, bilişim sisteminden rapor alınmaması nedeniyle sorumlu kişiler tarafından tutulan Excel dosyalarında verilerin takip edildiği anlaşılmıştır. Bu nedenle verilerin bir personel tarafından Excelde takip edilmesi verilerin korunmasına ve takibine ilişkin risk oluşturmaktadır. Aynı zamanda görevli personelin çok sık görev yerlerinin değiştiriliyor olması da bu riski artırmaktadır.

Ayrıca veri toplama, analiz ve işleme süreçlerinin yazılı hale getirilerek personele açık ve net bir şekilde aktarılmadığı ve Bakanlığın veri toplama, analiz ve işleme süreçlerine ilişkin risk değerlendirmesi de yapmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; 42 no.lu göstergede bulunan San-Tez Programının, 31/03/2016 tarihinde imzalanan protokol ile TÜBİTAK'a devredildiğinden bu tarihten sonra Bakanlıkça San-Tez proje başvurusu alınmadığı, 33 ve 35 no.lu göstergelerin verilerin sistemden takibi ve raporlanması sorunları Bakanlıkça yapılan hizmet alımı çerçevesinde giderildiği ve ihtiyaç duyulan her türlü raporun sistemden elde edilebildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında incelenen veri kayıt sistemlerine ilişkin verilerin sistemden takibi ve raporlanması sorunlarının Bakanlıkça yapılan hizmet alımı çerçevesinde giderildiği belirtilmiş olup, konu gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>